

BOEKBESPREKING.

„*Nederlandsche Insecten*” door P. TEUNISSEN, Redacteur van Land- en Tuinbouw van „Het Nieuws van den Dag”. Uitgave van J. C. BAAN & Co. te Alkmaar.

In zijn „Voorwoord” schrijft de Heer P. TEUNISSEN, dat hij recht verheugd is, dit album te hebben mogen gereed maken, omdat hij daardoor de gelegenheid kreeg, een populair boek over Nederlandsche insecten te schrijven met gekleurde afbeeldingen, 't welk wegens zijne goedkoopte in ieders bereik zou kunnen komen. De firma J. C. BAAN & Co., handelaars in thee en koffie te Alkmaar, verschaften hem daartoe de gelegenheid. In navolging van de firma VERKADE, die onder leiding van den Heer JAC. P. THIJSSSE de bekende mooie vogelplaatjes, enz. onder het groote publiek bracht, heeft de firma J. C. BAAN & Co. zich met den Heer TEUNISSEN in verbinding gesteld, en onder diens toezicht een 180-tal plaatjes van algemeen voorkomende of om de eene of andere reden bijzonder merkwaardige inlandsche insecten laten teekenen. In 't algemeen zijn deze plaatjes heel mooi uitgevallen. Ook de kleuren zijn gewoonlijk juist; de kleuren van slechts enkele insecten zijn minder gelukkig getroffen, o.a. die van fig. 11 (bastaardrups van de dennenbladwesp), fig. 41 (Julikever), fig. 47 (gouden tor), fig. 123 (bijvormige *Sesia*), fig. 139 (kleine wintervlinder). — Wie nu maar geregeld koffie en thee drinkt van de firma J. C. BAAN & Co., kan al de 180 plaatjes bekomen en ze opplakken in een door genoemde

firma beschikbaar gesteld album, terwijl daarbij door den Heer P. TEUNISSEN een verklarende tekst geleverd is van 80 bladzijden kwarto formaat.

De Heer TEUNISSEN schrijft in zijn Voorwoord, dat hij het album bestemd heeft *a.* voor de schooljeugd, nl. voor kinderen, die den naam willen weten van algemeen voorkomende insekten, en tevens gaarne iets over hunne levensgeschiedenis willen lezen; *b.* voor leerlingen van normaal-, kweek- en Hoogereburgerschoolen, als aanvulling bij hunne gewone leerboeken over dierkunde; *c.* voor land- en tuinbouwers en ook voor particulieren, die iets wenschen te weten over insekten, welke schadelijk zijn voor de kultuurgewassen van hun bouwland, hunne kweekerij, hunnen boomgaard of hunnen tuin; *d.* voor huisvrouwen, die belang stellen in de kennis van insekten, welke lastig kunnen zijn in huizen.

Zooals van den Heer TEUNISSEN te verwachten was, wil hij dus werkzaam zijn voor de verbreiding van algemeene natuurkennis, maar houdt hij daarbij tevens het oog gevestigd op de praktische toepassing van de insektenkunde.

De tekst van den Heer TEUNISSEN bepaalt zich niet tot de bespreking van de insekten, die op de plaatjes zijn afgebeeld, maar bevat ook een algemeen gedeelte over insektenkunde. In de inleiding geeft hij de levensgeschiedenis van het koolwitje, om op die wijze een denkbeeld te geven van verschillende zaken, die later zullen te pas komen, o.a. van wat men eigenlijk onder gedaanteverwisseling verstaat. Daarna wordt de lichaamsbouw der insekten, zoowel de inwendige als de uitwendige, besproken; vervolgens worden behandeld de levensduur en de wijze van overwintering der insekten, polymorphisme bij de insekten, solitaire en sociale insekten, het parasitisme van insekten, de invloed van het weer op de insekten, de vijanden der insekten, de beteekenis van de insekten voor de huishouding der natuur, het ontstaan van insektenplagen, het bestrijden van

schadelijke insekten; terwijl verder nuttige wenken worden gegeven omtrent het verzamelen, het kweken en het opzetten van insekten; ten slotte volgen opgaven over de indeeling der insekten, over hunne plaats in het dierenrijk en over de benaming der insektensoorten.

Op deze algemeene inleiding, die 19 bladzijden beslaat, volgt het bijzondere gedeelte, dat in de eerste plaats de verklaring der 180 plaatjes geeft, maar zich daartoe volstrekt niet bepaalt. Zoo wordt bij de verklaring van Plaat I, waarop larven en poppen zijn afgebeeld, niet volstaan met eenvoudig van iedere figuur eene verklaring te geven, maar er wordt eerst een overzicht gegeven van al de verschillende vormen van larven en poppen. Zoo worden bij de verklaring van Plaat III de algemeene kenmerken der kevers behandeld, bij die van Plaat X die der vlinders, enz. Ook vindt men bij de verklaring van iedere aparte figuur een aantal mededeelingen omtrent de leefwijze van het daar afgebeelde insekt, eventueel ook omtrent de oeconomische beteekenis van dit insekt, en zoo het schadelijk is, omtrent zijne bestrijding.

Het feit dat er in het werk van TEUNISSEN zooveel over voor de plantenteelt schadelijke insekten wordt gehandeld, en de omstandigheid dat er zooveel uitstekende afbeeldingen van vijanden van onze kultures in voorkomen, is voor mij aanleiding, de aandacht van de lezers van het „Tijdschrift over Plantenziekten” erop te vestigen. Wie koffie en thee drinkt van de firma J. C. BAAN & Co. komt successievelijk in 't bezit van alle plaatjes en kan zich ook in het bezit van het album stellen.

't Is wel jammer, dat men dit fraaie en nuttige werk niet in den boekhandel kan koopen; maar aan den anderen kant is, zooals de Heer TEUNISSEN in zijn „Voorwoord” schrijft, „de commercieele opzet van dien aard, dat letterlijk iedereen dit werk in zijn bezit kan krijgen”. Wanneer het werk op de gewone wijze in den boekhandel verschenen was, zou de prijs voor

menigeen wel een beletsel voor de aanschaffing zijn geweest. Intusschen deelt mij de Heer TEUNISSEN mee, dat binnenkort de met plaatjes gevulde albums tegen den prijs van f 0.75 zullen worden verkrijgbaar gesteld, maar *uitsluitend voor het onderwijs*, ook voor land- en tuinbouwcursussen.

J. RITZEMA BOS.

MEDEDEELINGEN
betreffende de Nederlandsche Phytopathologische
Vereeniging.

Het doet mij genoegen te kunnen meedeelen, dat seder mijne laatste opgave als *donateurs* tot onze Vereeniging zijn toegetreden de Heeren W JOCHEMS, Duindigt, 's-Gravenhage, en A. E. KERKHOVEN, Loolaan 52, Apeldoorn.

J. RITZEMA BOS.
